

van haren OIGSOBI

Uitgave Ambachtelijk Korenmoenaarsgilde, Postbus 3086, 3101 BE Schiedam
MEI/JUNI 1988 - Nummer 82 - Verschijnt twee-maandelijks

Algemene Deelnemers Vergadering

U heeft het in het vorige nummer al beknopt kunnen lezen: op maandag 30 mei komen wij met z'n allen bijeen in IJsselstein, waar dan de molen van Maarten Dolman in het middelpunt van de belangstelling staat. Het programma ziet er als volgt uit:

10.00-11.00 uur:

bezichtiging van de molen De Windotter in IJsselstein. Op eigen gelegenheid.

11.00 - 13.00 uur:

Vergadering, te houden in het oude raadhuis van de gemeente, dat nog helemaal authentiek is ingericht. Dat raadhuis is op 2 minuten lopen van de molen.

De agenda:

1. Opening
2. Bestuursmutaties
3. Jaarsverslag
4. Financieel jaarverslag
5. Resultaten graankeuring
6. WOEB-akties
7. Uitreiking certificaten A.K.G.
8. Uitreiking verklaring 'cursus voor de korenmolen' voor leden van het A.K.G. en Gilde voor Vrijwillige Molenaars
9. Dagje uit.
10. Rondvraag en sluiting.

(tegelijk inschrijving voor de warme maaltijd om 16.30 uur).

13.00 - 14.00 uur:

Lunch.

14.00 - 15.30 uur:

Voordracht door de heer W.J. van der Burg, van het Rijksproefstation voor Zaandonderzoek uit Wageningen. Onderwerp: Het reinigen van zaden en granen.

15.30 - 16.00 uur *Thee.*

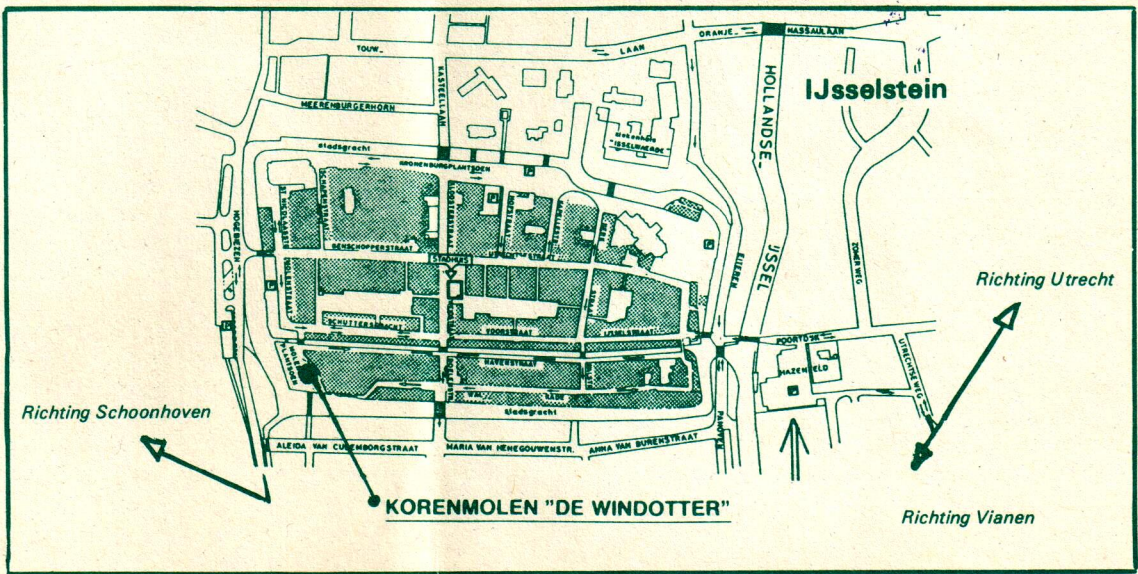
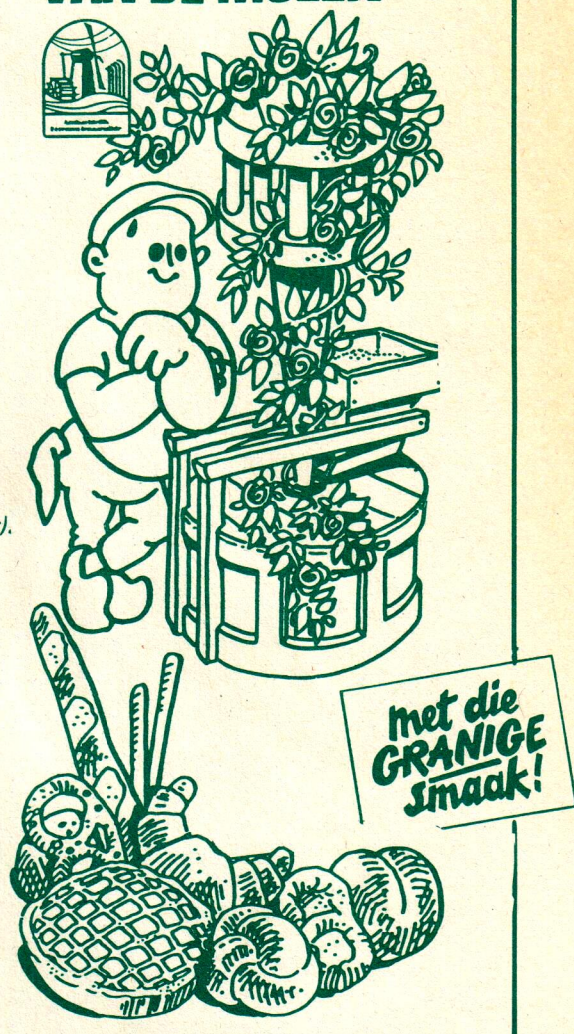
16.00 - 16.30 uur

Gelegenheid tot het stellen van vragen en tot discussie.

16.30 uur

Warme maaltijd, voor iedereen die eraan wil deelnemen. In Gasterij Mariënborg (schuin tegenover het oude raadhuis). Prijs f 25,- per persoon.

zomer BROOD VAN DE MOLEN

De Stichting Nationaal Monument "De Mulder", hoe zit het daarmee? De laatste tijd word ik zó veelvuldig gekonfronteerd met deze vraag dat ik het tijd acht "verantwoording" af te leggen van de stand van zaken. Wanneer uit de vraag op zich reeds de suggestie sluipt dat de geestdrift is verslapt in de ontwikkeling van een rond het midden der jaren zeventig zo spontaan geboren initiatief, dan moet ik met nadruk op het tegendeel wijzen. Er is allermindst sprake van een "roede voor de borst". Eerder is het zo, dat de tegenwind, waarmee de voortgang te kampen heeft, het elan juist aanwakkert.

In het feestgedruis

In het augustusweekeinde in 1976 werden op feestelijke wijze de bergkorenmolens 'Vogelenzang 1819' en 'De Leest 1900' na een grondige restauratie wederom in gebruik gesteld. In het feestgedruis van die dagen ontkiemde het initiatief te komen tot oprichting van een nationaal monument als hommage aan de Nederlandse molenaar. Zowel binnen de Lieshoutse gemeenschap als binnen kulturhistorische en "molenminnende" kringen werd het plan met ongekend enthousiasme begroet en dat gaf "d'n burger (!) moed".

Waardering

Het initiatief kon zo voortvarend worden uitgewerkt, dat het zich luttele maanden daarna kon kristalliseren in een stichting, die de naam Stichting Nationaal Monument "De Mulder" meekreeg.

Oogmerk was niet uitsluitend de oprichting van een tastbaar monument, doch tevens het levendig houden van de waardering voor de "mulder" en het molenaarsvak.

Alom levende waardering immers zou de wind houden in bestaande en nog nieuw te ontwikkelen plannen tot restauratie en inwerkingstelling van diverse Nederlandse windgraanmolens.

De stichting wist zich geruggesteund door een nationaal comité van aanbeveling, waarin vele vooraanstaande Nederlanders plaats namen, als de minister van C.R.M., leden van de Staten-Generaal, de Raad van State, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, alsook diverse vertegenwoordigers uit de molenaarswereld.

Spaarpot

Mede dankzij doelgerichte publiciteit (in de stichtingsakte gesignaleerd als een der middelen om tot het doel te geraken) begon zich gaandeweg de bodem van een spaarpot te bedekken.

Het plezante vooruitzicht op financiële

veiligstelling tekende zich dra af. Bij stukjes en beetjes kwamen de penningen binnen, uit particuliere bronnen en uit het (voornamelijk Lieshoutse) bedrijfsleven.

Molendag

Uitgangspunt bij alle overleg was steeds dat het monument "De Mulder" op Nationale Molendag 1989 zou moeten worden onthuld.

Dit leek alleszins bereikbaar op basis van de globale becijfering, dat de totale kosten rond f 100.000,- zouden gaan belopen én op grond van de stellige verwachting, dat de Stichting Prins Bernhardfonds en het Anjerfonds Noord-Brabant de kosten met een ruim percentage zouden subsidiëren.

Nationaal monument "De Mulder"

Ontwerper/kunstenaar:

Charles Vergouwen,
Mercuriusstraat 11,
5081 TD Hilvarenbeek,
Tel.: 04255 - 1102.
Atelier: Langestraat 80, Tilburg,
Tel.: 013 - 360077

Gegevens Nationaal Monument "De Mulder":

- Toe te passen materialen:
beeld van de molenaar in brons;
sokkel in hardsteen;
verankering van roestvast staal;
- afmetingen:
hoogte beeld: ± 230 cm.;
sokkel: 100 x 150 x 200 cm.;
fundering: 150 x 200 cm., op vaste grond.

Kunstenaar Charles Vergouwen

De opdracht diende te gaan naar de beeldende kunstenaar Charles Vergouwen uit Hilvarenbeek, voor het ontwerpen van het onderhavige monument van de mulder, conform de eerder in 1976 vastgestelde uitgangspunten, namelijk: "een mulder, dit wil zeggen een beeld van de molenaar in brons met een sokkel in hard steen, met een afmeting voor het beeld van minimaal 230 cm. en voor de sokkel van 100 x 150 x 200 cm.

Met enthousiasme en enig genoegen kan worden medegedeeld dat aan Charles Vergouwen thans definitief de opdracht is verstrekt tot het ontwerpen

en vervaardigen van het beeld "De Mulder", hetwelk op Nationale Molendag in 1989 zal kunnen worden onthuld in Lieshout, in de directe omgeving van de gerestaureerde bergkorenmolen "De Leest 1900".

Historisch belang

Wij menen een onmiskenbaar kulturhistorisch belang te dienen... een belang voor de molenaarswereld... een belang voor de Hollandse molen... een belang voor het Ambachtelijk Koren-molenaarsgilde... een belang voor monumentenzorg... een belang voor alle enthousiaste mulders in Nederland... en dat is veel inspanning waard.

Het nationaal monument "De Mulder" zal er komen... zeker met de hulp van U! Uw gewaardeerde en hopelijk royale bijdrage kunt U nog storten op Rabobankrekening nummer 12.89.15.080, t.n.v. Stichting Nationaal Monument "De Mulder" te Lieshout, want wij hebben nog een beetje geld nodig.

Laat alle molenvrienden in Nederland de handen ineen slaan om met de initiatiefnemers een beeld gestalte te doen geven als hommage aan de Nederlandse molenaar.

Aldus P.A.C.C. van Hout, burgemeester van Lieshout en voorzitter van de Stichting Nationaal Monument "De Mulder".

Naar aanleiding van deze brief heeft het Algemeen Bestuur besloten f 250,- beschikbaar te stellen ter ondersteuning en verwezenlijking van het monument.

Tijdens de Algemene Deelnemersvergadering, 30 mei in IJsselstein, zullen u informatiebulletins over dit monument overhandigd kunnen worden, waarmee u eventueel persoonlijk het initiatief kunt ondersteunen.

Korenmolen 'De Arend' in Terheijden.

is de andere molen van Herman Schippers.

Een molensteen met V-vormig scherpstel. Wie heeft hier een antwoord op?

Ons Gilde ontving een brief van de 'Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland, afd. Lek- en Merwestreek'. Zij vragen informatie over een door hen gevonden molensteen.

Daar de redactie op de vraagstelling ook geen antwoord weet wordt hun brief hieronder afgedrukt, in de hoop dat een van u hier misschien klaarheid in kan brengen.

Uw antwoord mag u voor 1 juni opsturen naar het redactie-adres (Vest 65, 2801 VE Gouda) zodat het antwoord in het volgende nummer van Van Haver Tot Gort kan worden opgenomen.

De afdeling Lek- en Merwestreek van de A.W.N. is een vereniging van amateur-archeologen die regelmatig opgravingen uitvoert in de Alblasserwaard, de Vijfheerenlanden en het Eiland van Dordrecht.

Laatst startten wij een onderzoek onder een bestaand pand in de binnenstad van Dordrecht. Hierbij bleek dat een oude gemetselde waterput was afgedekt met een molensteen (zie foto).

V-vormige groeven

De groeven van de steen zijn van beide zijden onder 45° ingehakt (V-vorm) en hebben dus een scherpe maalkant. De steen is nog ongeveer 6 cm dik en heeft een middellijn van ca. 80 cm. De steen is gemaakt van een vrij ruwe natuursteensoort.

Het kroggat heeft een middellijn van ongeveer 12 cm, terwijl aan de achterzijde van de steen bleek dat de rijs 4 vleugels heeft gehad. Tevens zijn in de keerzijde van de steen nog twee putjes gehakt met een diepte van 3 cm voor de balancerbussen.

Vraag voorgelegd aan 'Praktijkschool Barneveld'

Met deze gegevens wendde ik mij enkele weken geleden tot de 'Praktijkschool Barneveld' en stelde hen de vraag of men daar wist met wat voor soort molensteen we hier van doen hebben. Uit het antwoord van oud-leraar Noorlander (en een latere reactie van de heer Galema) werd mij duidelijk dat het hier zou gaan om een zogenaamd recht pandscherpsel.

Uitmalen tarwezemelen

Dit scherpstel zou vroeger wel zijn gebruikt voor het uitmalen van tarwezemelen, maar tegenwoordig niet meer worden toegepast. Een steen echter zonder maalkant (de groeven zijn immers onder 45° ingehakt) komt hen onbekend voor en menen dan ook dat hiermee niet te malen valt.

Vraag stellen aan deskundigen

Voor mij blijft dus nog de vraag bestaan waar dit scherpstel voor kan hebben gediend, reden waarom ik de vraag graag eens aan u voor wil leggen.

Als vrijwillig molenaar van een poldermolen vind ik dat ik mezelf niet hoeft te schamen een dergelijke vraag aan een op dit gebied meer deskundig iemand voor te leggen. Ook is het mij niet helemaal duidelijk wat ik moet verstaan onder 'het uitmalen van tarwe'.

Ons verenigingsblad

Wanneer u mij op het bovenstaande wat meer informatie kunt verschaffen zijn wij u daar bijzonder dankbaar voor. De gegevens zullen worden gebruikt voor een te schrijven artikel over deze steen in ons verenigingsblad.

Met vriendelijke groeten en hoogachting;

A. van der Plas, penningmeester afd. Lek- en Merwestreek

De molensteen, die als putdeksel is gebruikt. Let op de v-vormige groeven.

De derde dag van een vijfdaagse Odyssee

Stracey Arms Windpump in Norfolk.

Na het leuke en interessante bezoek aan Chris Wilson laten we, aan het begin van onze derde dag, zijn molen er lustig op los draaiend met 2 enden achter ons. Niet ver er vandaan in Willingham bezoeken we Cattell's windmill. Het is een houten 8-kant op een lage stenen onderbouw. De kap ligt naast de molen te wachten op restauratie. Het bovenwiel is geheel van hout en voldoet konstruktief gezien geheel aan onze Nederlandse normen. Opvallend zijn wel de zeer lange smalle kammen. De gehele oplapbeurt die de molen krijgt zal nog wel heel wat jaren in beslag nemen. Het is een ruime molen en uitgerust met 3 steenkoppels. Frappant is het om te zien dat het 8-kant bovenaan op rond uitloopt.

Chris Wilson heeft in deze molen ook sporen achtergelaten in de vorm van mooie kokers voor graan- en meeltransport. Die heeft hij hier gemaakt voordat hij op zijn eigen molen in Over begon. We verlaten de zwak glooiende streek, maken nog een fotostop bij een wit 8-kant zonder gevluucht en rijden een heel stuk zuidwaarts.

Tot het geld op was

In een heuvelig gebied ligt op een wat typische plaats, namelijk halverwege de helling van een dal, Dalham windmill. Ook dit is een 8-kant op een lage stenen onderbouw. De molen is voor een groot gedeelte degelijk gerestaureerd totdat er geen geld meer beschikbaar werd gesteld. In de onderring zitten naar binnen toe houten kammen waarop een ijzeren wiel loopt dat ooit aangedreven via de gebruikelijke overbrengingen vanuit de niet meer aanwezige

windroos moest zorgen voor het kruien. Zo'n tandkrans is meestal uitgevoerd in ijzer.

Slechts halve kruisen

In het 8-kant bevinden zich tussen de stijlen geen kruisen maar slechts halve kruisen. Het bovenwiel in deze molen ontbreekt. De koning is onderbroken door een koppeling waardoor het mogelijk is de onderste helft met spoorwiel via een buiten en halverwege de romp aangebrachte pouli aan te drijven. Een eveneens buiten opgestelde traktor kon zodoende de stenen aandrijven. De 3 steenkoppels liggen met de koning in hun midden op één grote maalstoel op de eerste zolder. Onder in de maalstoel net boven het einde van de koning bevindt zich het spoorwiel. Het drijft de stenen dus van onderen aan. Het hele gangwerk is van hout en dat is toch wel opvallend voor een Engelse molen.

Speelmannen

Omdat in deze opstelling de aandrijving van de regulatoren via de steenspil moeilijk is doet men dit d.m.v. een schijfje op de speelmannen.

Voor het lichten van de stenen gebruikt men hier windassen. Evenals bij de molen in Over ligt hier naast de molen een schuurtje met daarin een uitgebreide werkplaats met o.a. kolomboor, draai-bank, slijpsteen, lintzaag e.d. In nog een ander schuurtje bevindt zich een mooi opgepoetste dieselmotor. Het geheel van molen, erf, huis en schuurtjes ziet er verzorgd uit. Jammer dat de restauratie niet voltooid is want dan was het een werkzame molen geworden.

Het lijkt wel Kinderdijk

Vanuit het heuvelland gaan we naar het polderlandschap van de Halvergate Marshes. Dit moerassige gebied is destijds m.b.v. Hollandse ingenieurs door windbemaling tot bruikbaar land gemaakt. Het lijkt wel Kinderdijk, zoveel molens als je daar ziet!! Vanaf een bepaalde plek konden we er maar liefst 16 tellen. Na overgezet te zijn door een ontzettend duur veer en hobbelend over een polderweggetje dat de hoogste eisen aan de veringen van onze auto stelde komen we bij een molen midden in de polder die er van een afstand goed uitzag maar waar bij nader inzien weinig aan te ontdekken was.

"Nog leger"

Rondkijkend valt het ons op dat een aantal molens rondom behoorlijk scheef staan. Terug op de verharde weg zoeken we de molen van Stracey Arms op. Deze geheel maalvaardige en in prima staat verkerende molen kunnen we wel van binnen bekijken. Zo'n Engelse poldermolen is van binnen nog leger dan een Nederlandse omdat het gangwerk van ijzer is. Opvallend was het grote onderwiel en het kleine waterwiel. Dit heeft te maken met het toepassen van een turbine i.p.v. een schepblad of vijzel. De eerste mag namelijk veel meer toeren maken. Scheppraderen komen in Engeland ook nog voor.

De witte kap heeft een bootvorm en steekt sterk af tegen de rode stenen romp. Deze kapvorm kom je in Engeland vaker tegen. Door de ligging aan een belangrijke weg naar Norwich is dit wel de bekendste molen van deze polder.

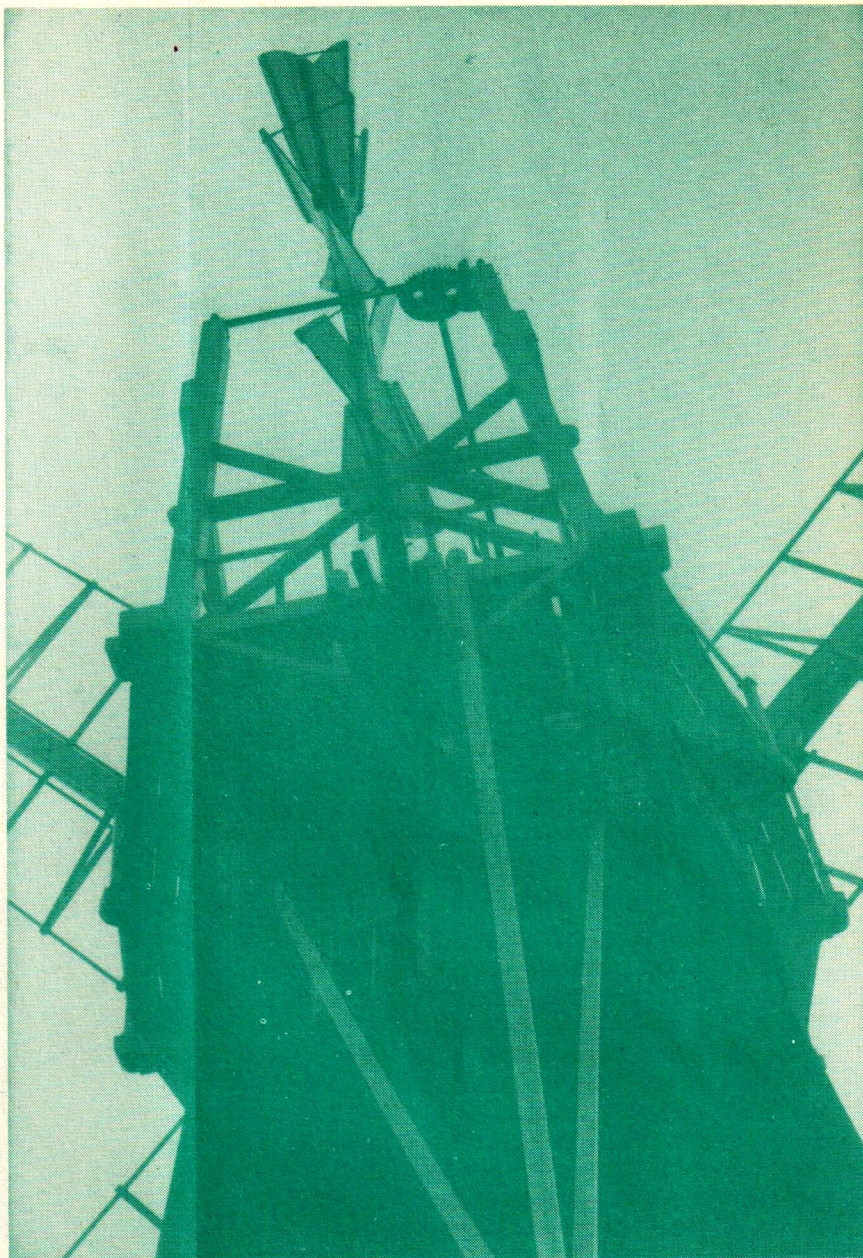
Kruien, samen met de windroos

Met een zucht van verlichting door onze gastheer, die aan die poldermolens maar niks aan vindt en niet begrijpt wat wij daar nou in zien verlaten we dit poldergebied en rijden via Norwich naar Wickelwood. Daar staat een steenen graanmolen die in goede staat verkeert en evenals de vorige een bootvormige kap heeft. Vanuit de achterkant kun je over een smalle balie langs de kap naar voren. De twee roeden zijn dwars getuigd maar het voorhek is duidelijk smaller dan het achterhek. Omdat de molen de wind van achteren kreeg hebben we de kap een stukje gekrooien waarna de windroos het werk overnam. Hoewel de windroos een flinke vaart had ging het kruien toch maar tergend langzaam. De koning in deze molen bestaat uit een ijzeren bovenstuk en een houten onderstuk. De wielen die de kap moeten centreren zijn hier van hout gemaakt. De bovenas ligt in een metalen kantellager dat zich dus goed naar de hals kan instellen.

Vreemde vang

De vang werkt op een vreemde manier op het bovenwiel. Achter de velg ligt namelijk een ijzeren band op de kruisarmen waarop de vangstukken werken. Omdat de velg een stuk buiten de kruisarmen uitsteekt ligt de vang verscholen achter die velg. De molen heeft twee steenkoppels die aan een zijde van het geheel houten spoorwiel liggen. Al met al doet deze molen van binnen wel wat Nederlandse aan.

Hans Titulaar

De windroos van Shacey Arms Windpomp in Norfolk.

TO THE MILLS

Uitreiking certificaten Molenaarscursus

Op de jaarvergadering van het Ambachtelijk Korenmolenaarsgilde op 30 mei in IJsselstein zullen de getuigschriften worden uitgereikt aan de geslaagde vakcursus-deelnemers. Het zijn leden van het Ambachtelijk Korenmolenaarsgilde en van het Gilde van Vrijwillig Molenaars, die behalve de cursus ook nog tenminste zeven dagen praktijk hebben op minimaal drie verschillende molens.

De plaats van de vergadering is in het uit 1560 daterende „Oude Raadhuis“, Utrechtsestraat 79 te IJsselstein.

Opgeven nieuwe cursus

Vanaf heden kan men zich weer inschrijven voor de nieuwe cursus, die dit najaar van start gaat. Men kan zich opgeven bij Hans Dobbe, Harnjesweg in Wageningen (A.K.G.) en bij het Gilde van Vrijwillig Molenaars.

Opgeven vóór 1 augustus. Kosten: f 150,- inclusief cursusboeken.

Herman Schippers heeft zijn keuze gemaakt.

Hij vertelt.

Een baan in Tilburg maakte dat ik in 1981 in Brabant terecht kwam, waar ik na wat omzwervingen bij Louis Rommens van "De Arend" in Terheijden in de leer kon komen. Hij heeft mij de beginselen en de liefde voor het vak bijgebracht. Mijn proef als gezelschap heb ik bij hem op de molen afgelegd. Omdat er in Terheijden niet genoeg omzet was voor twee molenaars ben ik gaan omzien naar een andere molen.

Torenmolen 'De Zwaan'

Via Joop Malisse ben ik molenaar geworden van de toen nog te restaureren molen van Ingen. Deze molenromp zou weer helemaal opgebouwd worden en na de restauratie in 1985 zou ik er molenaar kunnen worden. Wij zijn daarvoor van Tilburg naar Ingen verhuisd en tot de restauratie heb ik op de torenmolen "De Zwaan" in Lienden gemalen. Kort na de verhuizing werd Louis Rommens ziek en bij onderzoek in het ziekenhuis bleek dat hij kanker had. Omdat wij nog contact hadden heb ik hem zoveel mogelijk geholpen, wat uiteindelijk neerkwam op een dag of twee werken in Terheijden. Na het overlijden van Louis in 1985 ging de gemeente Terheijden er vanuit dat ik de molen zou overnemen.

Dubbele werктаak

Omdat ik in Ingen geen volledige dagtaak had ben ik dat gaan doen. Dat betekende maandag, donderdag en vrijdag in Ingen werken en dinsdag, woensdag en zaterdag in Terheijden. Het beheren van twee molens op 80 km. van elkaar bleek op den duur niet vol te houden. Mijn voorkeur ging al snel uit naar Terheijden. De molen had met de restauratie fokwieken gekregen, er liggen drie koppel stenen en er is een klopbui aanwezig. Aangezien de omzet op beide molens steeg was de keuze tussen een van de twee molens voor mij gekoppeld aan het mogen investeren in silo's en een schoner. Het bleek echter dat ambtelijke molens een stuk langzamer malen dan de onze, want in Terheijden leefde het idee dat 'men' alles bij het oude wilde laten. Nadat de gemeente ervan overtuigd was dat het werken met tarwe in zakken op den duur niet vol te houden was, kreeg ik toestemming om plannen te maken voor de herinrichting van 'De Arend'. Met behulp van René de Vet, een vrijwillig molenaar, zijn er tekeningen ge-

Korenmolen 'Op Hoop van Beter' in Ingen.

maakt voor een professionelere inrichting. De plannen voorzien in de bouw van 4 silo's onder in de molen, het installeren van een elevator en vijzel en een graanreiniger.

De vierde silo als winkeltje

Als alles volgens plan verloopt besluit de Gemeenteraad van Terheijden op 25 april a.s. positief over de plannen en kunnen we gaan verhuizen. Bert van der Voet wordt dan de molenaar van Ingen.

De werkwijze in de molen zal dan als volgt zijn: via een losvijzel komt het graan uit de vrachtwagen in de grote elevator, door middel van valpijpen komt het dan in een van de 3 silo's. De vierde silo wordt tijdelijk ingericht als winkeltje.

Met behulp van een uittrekschroef en de elevator gaat de tarwe naar de schoner en komt dan terecht in een van de 4 geschoonde tarwesilo's. Het samenstellen van de melanges gebeurt met een weegbunker en via de elevator

komt de tarwe in de mengketel die door de wind aangedreven wordt met een bonkelaar, vanaf het spoorwiel.

Na het mengen en vochten gaat de tarwe via een vijzel naar de kapzolder, naar de bovenkar op de bunker boven de pletter. Het meel kan in een mengketel lopen en dan op de begane grond afgetapt worden, evenals de gebroken en geplette tarwe. Verdere investeringen hangen af van de omzet.

Het streven is om met behulp van klantgerichte kwaliteitsproductie de omzet zover op te voeren dat er inkomen uit de molen komt. 'De Arend' is een 'Echte Bakkers'-molen en samen met deze groep hoop ik dat dit binnen een paar jaar zal lukken.

Naast de verkoop aan bakkers ligt het in de bedoeling om de partikuliere verkoop op te voeren en met Breda en Oosterhout als grotere steden in de buurt hebben wij goede hoop dat deze verkoop flink zal kunnen stijgen. De toekomst zal leren of al onze plannen uitkomen.

Herman Schippers

14 mei Nationale Molendag

Op zaterdag 14 mei organiseert de Werkgroep Nationale Molendag, alweer de zestiende molendag. De Nationale Molendag is duidelijk uitgegroeid tot een groots en goed georganiseerd gebeuren.

Er is echter een geheel nieuwe situatie ontstaan, doordat de landelijke fietsdag dit jaar 14 dagen later valt. De datum voor die fietsdag lag allang vast, maar is eenzijdig door de TROS verzet naar 28 mei. Men heeft de werkgroep gevraagd eveneens de datum te veranderen.

Molendag en Fietsdag apart

Na overleg met molenaars uit den lande heeft de Werkgroep Nationale Molendag besloten de molendag gewoon op de tweede zaterdag in mei te houden. Iedereen weet dan waar die aan toe is. Medewerking van de TROS heeft de werkgroep in de voorgaande jaren toch ook nooit gehad.

Gooi de deuren open

Beste molenaars, ondanks dat de festiviteiten hier en daar in het land 14 dagen verschoven zijn, kan de molendag voor u een dag zijn waar u de publiciteit (makkelijker) mee haalt.

Schrijf een persberichtje en stuur dat naar de regionale kranten.

Gooi uw molendeuren wagenwijd open.

Ruim uw molen nog iets netter op dan de andere dagen.

Doe een artikel uit uw winkeltje in de aanbieding.

Zet kraampjes buiten, vraag een muzikant.

Loof een prijsvraag(je) uit, verzorg een kleurplaat.

Echt molenaars, het helpt.

Mensen zullen zich de molen blijven herinneren, ze komen terug, ze praten er met andere mensen over, ze herkennen het molenbrood in hun bakkerswinkel...

Volmolen-wandeltocht

Zondag 29 mei zal in het Geuldal bij Epen de tweede Volmolen-wandeltocht gehouden worden.

Na de succesrijke wandeltocht van vorig jaar hebben de initiatiefnemers: de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten, de Stichting het Limburgs Landschap, de Stichting De Volmolen Epen en Het Echte Bakkersgilde, besloten ook dit jaar weer de Volmolen-wandeltocht te organiseren.

Drie routes

Op 29 mei staan Volmolen en het omringende Geuldal wederom centraal. De Volmolen vormt de pauzeplaats van een drietal in rond het Geuldal uitgezette wandelroutes met een lengte van 14, 8 en 3 km. Vanaf 9.00 uur tot 14.00 uur kan in Gulpen (14 km. Willem Alexanderplein), Mechelen (8 km. Heerenhof) en Epen (3 km. parkeerplaats achter de kerk) gestart worden voor de tocht.

Door holle wegen

Langs bloesem, door weilanden, door holle wegen en langs de Geul, bereiken de wandelaars halverwege de tocht de Volmolen.

Ter gelegenheid van de Volmolendag is de molen ook op zondag 29 mei in bedrijf te zien. Iedere wandelaar kan zien hoe de molenaar Giel Kroonen graan tot meel vermaalt. De Echte Bakkers zullen van het meel in een met takkenbossen gestookte oven ('t bakhoes) brood bakken, waaraan de wandelaar zich te goed kan doen.

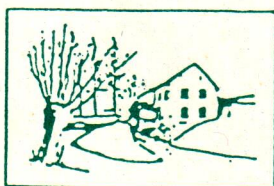
Inschrijvingen

Inschrijvingen o.a. op de drie startpunten, op de dag zelf, 29 mei. Nadere informatie over de Volmolen-wandeltocht kunt u inwinnen bij de VVV te Epen: 04455-1346.

't Bakhoes.

Foto: Limburgs Landschap.

Kopij

Kopij voor het volgende nummer uiterlijk 1 juni naar Marcel Koop, Vest 65, 2801 VE Gouda.

Snelle wisseling

In het vorige nummer stond een kort artikeltje onder de titel "EVEN KENNIS MAKEN". Wij maakten toen kennis met Truus Nobel, die de plaats van de vertrekkende Gerda Leemburg zou gaan innemen. Echter Truus Nobel heeft ons, door omstandigheden, vroegtijdig verlaten. Wij bedanken haar voor haar positieve inzet in de korte tijd die zij bij ons gilde heeft doorgebracht. Gelukkig hebben wij in korte tijd een ander kunnen vinden, en wel Nel Zoutendijk, waarvan het bestuur verwacht dat zij haar taak met de juiste inzet enthousiast zal verrichten. Het Ambachtelijk Korenmolenaars-gilde blijft kantoor houden op de vrijdag. En 'onze' Gerda Leemburg is wederom bereid gevonden Nel Zoutendijk in te werken. Bedankt Gerda.

Marcel Koop

PAPIEREN ZAKKEN

voor ambachtelijk gemalen granen uit voorraad leverbaar: afm. 50 x 90 cm., onbedrukt.

Sterk concurrerende prijzen voor het maken van zakken volgens uw opgave van afmeting en druk.

Handelsonderneming
M. de Cort B.V.
Beneluxstraat 10
5061 KE
OISTERWIJK
Telefoon:
04242-83125

Vraag en aanbod

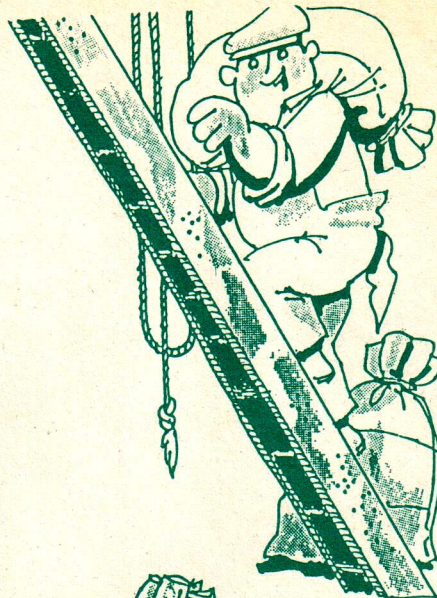
Gevraagd: een haverpunter door Jan Pijnappel in Oud-Zevenaar. Tel. 08360-23526. Tevens biedt Jan Pijnappel te koop aan: een borstelmaschine.

Gevraagd: een niet meer te gebruiken molensteen. (Te gebruiken als demonstratie-steen). De steen mag dus best heel dun zijn of andere 'gebreken' hebben. Marcel Koop in Gouda. Tel. 01820-22041.

Van deze rubriek ken men gratis gebruik maken. Wel tijdig opsturen naar het redactie-adres.

Wie heeft er interesse in een drietak-rijn? Voor meer informatie bij Adrie Peereboom. Wel vóór 1 juni a.s. reageren.

A. Pandsel zal in het volgende nummer een verhaal over de drie-tak-rijn ontsluiten.

Vele soorten hardhout o.a.

AZIJNHOUT GROENHART POKHOUT

AMSTERDAMSCH
FIJNHOUTHANDEL
Minervahavenweg 14
1013 AR Amsterdam
tel. 020-828079

Voor meelzakken
en zakband
naar

Van Randeraad's Zakkenhandel

Zuidzijde 118 a
2411 RW BODEGRAVEN
Telefoon (01726) 16139
's Avonds na 18.00 uur:
telefoon (03488) 614

C.L. ROKVEN bliksembeveiliging - onderhoud inspectie

Voor aanleg, onderhoud en inspectie van de bliksembeveiliging van Uw molens, vraag vrijblijvend informatie aan

C.L. ROKVEN
v. Homberghlaan 14
5491 GN Sint Oedenrode
tel. 04138-74651 tussen 13.00 - 17.00 uur